

LENIŅA KAROGS

Iznāk kopš 1950. gada
29. martā.
Maksā 3 kap.

LATVIJAS KOMUNISTISKĀS PARTIJAS PREIĻU RAJONA KOMITEJAS
UN PREIĻU RAJONA TAUTAS DEPUTĀTU PADOMES LAIKRAKSTS

Nr. 1 (6005)
CETURTDIEN
1990. gada 4. janvārī

Pārskats

par piena izstrādājumiem rajona
saimniecībā
(pēc agrorūpniecības apvienības
«Preiļi» dispečerdienu datiem)

Saimniecība	Izstrādājuma no 1989. gada III dek.	salīdz. ar to pašu laiku 1988. g. (kg)	salīdz. ar iepriekšējo deķādi (kg)
«Sarkanais Oktobris»	12,5	+1,6	+0,2
Lenina	11,3	-0,9	+0,8
«Nākotne»	8,3	+1,3	-0,1
«Sarkanā ausma»	8,3	-	+0,3
«Zelta vārpa»	8,2	+0,2	+0,3
«Galēni»	8	+0,1	+0,2
«Vārkava»	7,8	+2,3	+0,4
«Jersika»	7,4	-0,1	+0,5
«Dubna»	7,2	+2,3	+0,2
Kirova	7	+0,5	+0,5
«Silukalns»	6,7	+1	-0,1
«Rožupe»	6,7	+0,9	-
«Vanagi»	6,7	-	+0,2
«Maņa»	6,7	-0,1	-
«Dzintars»	6,6	+1,5	-0,2
«Zeržinska»	6,6	+0,9	+0,4
«Ezerciems»	6,6	-	-0,3
Aglonas p. s.	6,5	-1,1	+0,1
K. Marksa	6,4	+1,3	+0,3
Rudzātu p. s.	6,4	+1,2	+0,3
Suvorova	6,3	+1	+0,1
Rušonas p. s.	6	+0,1	-0,3
RAJONA	7,8	+0,9	+0,2

Tikšanās ar Juri Bojāru

26. decembrī rajona partijas politisko mācību propagandisti, partijas pirmorganizāciju sekretāru vietnieki ideoloģiskajā darbā, lektori un citi interesenti Preiļos un Līvānos tikās ar PSRS tautas deputātu, juridisko zinātnu doktoru Juri Bojāru.

Šī tikšanās bija sen gaidīta, jo partijas rajona komitejas politiskās izglītības kabineta un Zinību biedrības darbinieki pēc propagandistu lūguma aptuveni gadu periodiski interesējās republikas Zinību biedrībā, kad pie mums Juris Bojārs varētu ierasties. Dzīvē nepastāv tikai deficīta preces, bet pastāv arī deficīti lektori, kurus gaidīt gaida cilvēki, bet reizēm tā arī nesagaida viņu aizņemības dēļ.

J. Bojārs tikko kā bija atgriezies no PSRS Tautas deputātu otrā kongresa, un līdz pēdējam brīdim nebija droši par viņa ierašanos rajonā,

jū 26. decembrī LKP CK notika arī preses konference ar visu mūsu republikas PSRS tautas deputātu piedalīšanos. Tāpēc sevišķu reklāmu, izņemot to, ka organizācijām nodevām telefonogrammas, neizlikām.

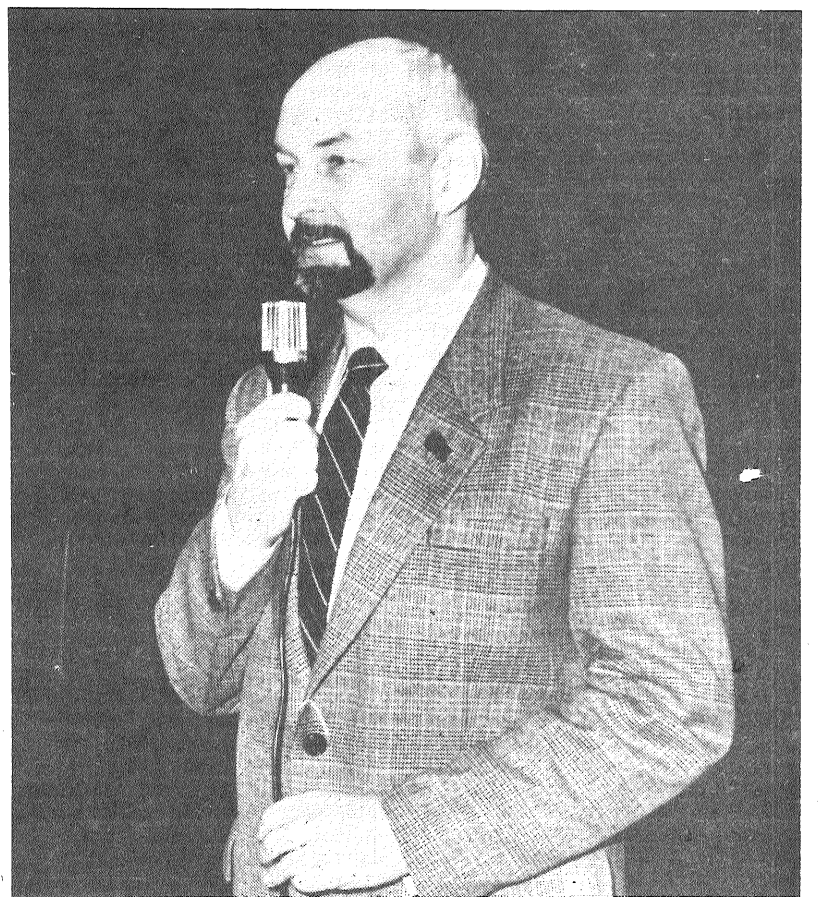
Jāsaka atklāti — no rajona darba kolektīviem bijām gaidījuši lielāku atsaucību. Var mums pārnest, ka tikšanās notika darba laikā, arī to, ka isi pirms Jaungada, bet sapratīsim pareizi — mēs esam atkarīgi no tā, kādu piedāvājumu mums sniedz lektors, bet nevis otrādi.

Juris Bojārs pabija arī mūsu grāmatu namā «Latgale», ciemojās pie Latgales keramiķiem, apmeklēja Līvānu stikla fabrikas muzeju.

A. PASTORE,

LKP Preiļu rajona komitejas ideoloģiskās nodaļas vadītāja

J. SILICKA foto

Preiļu rajona kara komisāra PAVĒLE № 252

1989. GADA 28. DECEMBRĪ PREIĻU PILSETA
PAR PILSONU REĢISTRĀCIJU IESAUKŠANAS PUNKTĀ

1. §

Pamatojoties uz PSRS Likumu «Par vispārējo karaklausību», laikā no 1990. gada 8. janvāra līdz 31. martam tiek paziņota 1973. gadā dzimušo pilsoņu reģistrācija Latvijas PSR Preiļu rajona iesaukšanas punktā.

2. §

Uz reģistrāciju jāierodas pastāvīgi vai pagaidām Preiļu rajona teritorijā dzīvojošām personām, kuri dzimuši 1973. gadā, kā arī visiem vecāko gadagājumu pilsoņiem, kas nav iepriekš reģistrējušies.

3. §

Uz reģistrāciju jāierodas pēc šādas adreses: Preiļi, 1. Maija ielā 7. dienā un stundā, kā arī ar dokumentiem, kas norādīti personālajā pavēstē.

Pilsoņiem, kuri kaut kāda iemesla dēļ nav saņēmuši pavēsti, jāierodas rajona kara komisariātā 1990. gada 24. janvārī.

Saskaņā ar PSRS Likumu «Par vispārējo karaklausību», uzņēmumu, iestāžu, kolhožu un mācību iestāžu administrācijai jāpiešķir pilsoņiem, kuri tiek reģistrēti iesaukšanas punktā, atvaļinājums uz laiku, kas nepieciešams reģistrācijas nokārtošanai, kā arī atbild par viņu savlaicīgu ierašanos kara komisariātā.

V. SUPRUNS,

Preiļu rajona kara komisārs, apakšpulkvedis

Izveidoti vēlēšanu apgabali

Latvijas PSR Centrālā vēlēšanu komisija, pamatojoties uz Latvijas PSR Likuma «Par Latvijas PSR tautas deputātu vēlēšanām» 15. pantu, izveidojusi vēlēšanu apgabalus Latvijas PSR tautas deputātu vēlēšanām. Preiļu rajonā izveidoti trīs vēlēšanu apgabali.

Preiļu 160. vēlēšanu apgabals

Vēlētāju skaits — 10 883. Preiļu pilsēta, Preiļu, Saunas, Upenieku, Galēnu, Stabulnieku ciemi.

Līvānu 161. vēlēšanu apgabals

Vēlētāju skaits — 11 237. Līvānu pilsēta, Turku, Jersikas, Rožupes ciemi.

Pelēču 162. vēlēšanu apgabals

Vēlētāju skaits — 10 544. Pelēču, Rušonas, Aglonas, Aizkalnes, Riebiņu, Silajāņu, Vārkavas, Upmalas, Rožkalnu, Rauntešu, Rudzētu ciemi.

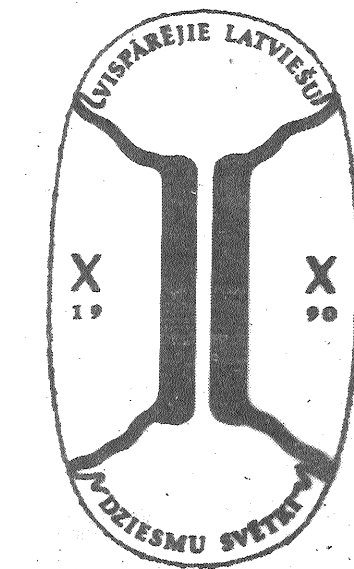
Izveidota orgkomiteja

Izveidota un rajona izpildkomitejā apstiprināta XX Vispārējo latviešu dziesmu svētku un X Deju svētku rajona orgkomiteja. Tās darbu vada rajona izpildkomitejas priekšsēdētāja vietnieka vietas izpildītāja Vaira Vucāne.

Notika orgkomitejas pirmā sēde. Par kuru gatavošanos nozīmīgajam notikumam republikas dzīvē runāja kultūras nodaļas vadītājs Alberts Vucāns. Dziesmas pamatā tiek apgūtas. Ir noticis pirmais kopmēģinājums rajona galvenā virsdiriģenta Edvīna Dziļuma vadībā. Janvāra sākumā kori rādīs savu gatavību tautas dziesmu apzūvē, tālāk sekos darbs pie lielajām dziesmām.

Aglonas kultūras nama direktore Janīna Streike informēja par vienīgā sieviešu kora gatavošanos dziesmu svētkiem. Koris stabili mēģina, vienīgi uztrauc altu neliels skaits. Rūpes, protams, sagādā arī kolektīva apģērbšana. Sovhozs sola tautas tērpu iegādei iedalīt 1,5 tūkstoši rubļu. Bet, kā redzams, ciemā tomēr šis lietas nevienam neinteresē. Nav atsauksmes no vadītāju pusēs.

Ar deju kolektīvu darbu iepazīstināja kultūras nodaļas vadītāja vietniece Inta Ancāne. Jo

tieši tobrīd kolektīvu virsvadītāja Gaida Venta bija aizņemta mēģinājumā. No esošajiem 11 jaunlešu kolektīviem svētkos reāli varētu piedalīties 8, bet no 8 vidējās paaudzes kolektīviem — kādi pieci seši. Visus uztrauc stāvoklis ar deju aprak-

tiem. Jo līdz šodienai Latgalei tie nav gatavi. Domāju, ka ne tikai mūsu orgkomitejas, bet arī pārējo novadu pašdarbnieku palīgā saucienus sadzirdēs Dziesmu svētku orgkomiteja Rīgā. Katastrofāls stāvoklis ir arī apaviem. Praktiski to nav. Vienīgā iespēja ir meklēt izlīdzēšanos kaimiņrepublikā, jo mūsu apavnieki atsakās pat pienemt pasūtījumu.

Mākslinieks Voldemārs Kokorevičs runāja par vienotu kolektīvu nosaukumu, ģerbonu, atribūtikas un noformējuma nepieciešamību. Par to ir jāvienojas līdz 15. janvārim.

Ipaša klātesošo uzmanība tika veltīta rajona skolotāju korim kā pašam reprezentablākajam kolektīvam. Par to stāstīja Marija Volkova un izglītības nodaļas vadītājs Jānis Lozda. Ir vajadzīga pašu pedagogu lielāka uzņēmība un savas — kultūras nesēja — misijas apzināšanās. Jo šeit neklātos runāt par mēģinājumu apmeklēšanu. Kas gan cits, ja ne skolotāji, rādīs priekšzīmi pārējiem?

Sakarā ar to, ka 1990. gadā paiet 50 gadu kopš pēdējiem Latgales dziesmu svētkiem, daugavpīlieši aicina tos atkal rīkot savā pusē. Orgkomiteja nolēma atbalstīt šo kaimiņu ierosmi, bet tādējādi atsakoties no rajona dziesmu svētku rīkošanas.

Orgkomiteja pieņēma Aicinājumu rajona iedzīvotājiem.

V. ROMANOVSKIS

Aicinājums

Vai no J. Vitola «Gaismas pils» neizauga mūsu Dziesmu svētku lielais svētpārdzīvojumus? Laudis klausījās dziesmu, kajās stāvēt. «Gaisma sauca — gaisma ausa!» Gara, dzīves plauksme, tautas pašcieņa, morālā stabilitāte — šie milzīgie pienākumi taču attiecas tikai uz vienīgi uz mums pašiem, tikai uz vienīgi mūsos ir visa tā dzīle, kas liek gaismas pilij vai nu grīmt vai celties. Tā raksta J. Liepiņš. 1990. gada vasarā jau 20. gadu Latvijā ska-

nēs «Gaismas pils», aicinot mūs uz kopēju darbu atjaunotnei.

Aicinām visus XX Vispārējo latviešu dziesmu svētku dalībniekus, kolektīvu vadītājus, kultūras darbiniekus un saimnieciskos vadītājus pieņemt visas pūles, lai mēs kopējā republikas Dziesmu svētku dalībnieku saimē godam pārstāvētu savu rajonu, savu Latgali.

Lūdzam atbalstīt gan materiāli, gan morāli rajona pašdarbības kolektīvu gatavošanos lielajam svētpārdzīvojumam — XX Vispārējiem latviešu dziesmu svētkiem un X Deju svētkiem. Rajona orgkomiteja

Lasītāju

ievērībai

Pamatojoties uz izdevniecības «Avīze» rīkojumu, ar šī gada janvārī tiek pārtraukta vietējo avīžu, tajā skaitā — arī laikraksta «Lenina Karogs», iespiešana mazumtirdzniecības vajadzībām. Citiem vārdiem, turpmāk mūsu laikrakstu avīžu kioskos vairs nopirkt nevarēs, Iemesls — Valsts plāna komiteja vietējo laikrakstu iespiešanai iedalījusi nepietiekamu papīra daudzumu (uz 1990. gada 1. janvārī trūka 50 tonnu papīra abonētu nodrošināšanai).

Kādam būt LKP statusam?

Vai „Aicinājums Latvijas komunistiem“ ir pietiekami aicinošs?

Laikrakstā «Cīņa» 1989. gada 28. novembrī publicētais Latvijas Komunistiskās partijas rajonu komiteju sekretāru un atsevišķu organizāciju līderu grupas «Aicinājums Latvijas komunistiem», manuprāt, ir aicinājums Latvijas Kompartijas liberālajam spārnam nenokavēt ielēkt savas tautas nepārprotami un mērķtiecīgi paustās gribas dzītajā vilcienā. Domāju, nekļūdišos, teikdams, ka no tūk augsta ranga partijas vadītājiem ir negaidīti dzirdēt tādus netradicionālus viedokļus.

Nevar neizraisīt tautas piekrišanu aicinājumā paustais atziņums, ka līdz šim Kompartija bijusi utopisku ideālu, dogmātisku principu un nedemokrātiskas rīcības varā, ka savas pastāvēšanas laikā partija nav spējusi ieviezt savu praktisko darbību tautas un katra cilvēka interesēs, ka partija pārvērtusies par varas mehānismu un mūsu sabiedrības krīzes cēlonis ir partijas aparāta monopols uz varu, pārvaldi un ideoloģiju, neievērojot objektīvās ekonomiskās likumsakarības, ka mērķis uzcelt komunistisko sabiedrību ir bijis utopisks. Plašas tautas masas noteikti atbalsta arī tādus aicinājuma tēzes, kā iestāšanās par vispārcilvēcisko vērtību prioritāti, tādus demokrātiskus, neatkarīgus Latvijas valsts izveidošanu, kas atbilst tautas gribai!

Un tomēr. Aicinājuma autori savus iespējamos domubiedrus atstāj arī neizpratnē. Kā, piemēram, saprast tēzi, kas orientē uz sociālistiskas valsts izveidošanu? Un kāda vieta šajā valstī būs masu komunistiskajai parti-

jai? Aicinājumā ir teikts, ka komunistiskās sabiedrības uzcelšanas mērķis ir utopisks. Taču, ja piekritam komunisma teorijas klasiskiem, ka sociālisms ir komunisma zemākā fāze, tad neizbēgami nonāksim pie loģiska secinājuma — utopisks ir arī sociālisma sasniegšanas mērķis (ko, starp citu, cilvēces vēsture ir pietiekami labi pierādījusi). Tā vien šķiet, ka aicinājuma autori grib uz savas tautas atkārtoti pārbaudīt franču utopiskā sociālista Furjē un vēlāko sociālisma teorētiku bēdīgi slavēto sabiedrības attīstības modeli, sabiedrības dabīgo attīstību virzot mākslīgi konstruētos attīstības rāmjos.

Tieši sociālisma (un komunisma) paradīzes vārdā kopš 1917. gada Krievijā un citos valsts reģionos ir iznīcināti ap 50 miljoniem cilvēku kā valsts iekšējie ienaidnieki. Tieši sociālisma vārdā mūsu sabiedrība ir nepārtraukti mobilizēta uz tā saucamo pārejošo grūtību, nabadzības, pazemojumu un melu pieciešanu. Man ir kauns, ka tās partijas vadībā, kuras biedrs es esmu, diža mērķa labā esam nonākuši totālas krīzes situācijā, ka resursiem pārbagātā valstī tauta slīgst nabadzībā. Man ir kauns, ka PSRS Tautas deputātu otrā kongresa tribīnē diskutēja par kartīšu sistēmas ieviešanu, ka dzirdot vārdus «attīstītās valstīs», mēs nepārprotami saprotam, ka runa nav par PSRS. Man sāp sirds par to, ka manā tautā katastrofāli pazeminās kultūras un tikumības līmenis, bet pleaug noziedzība,

ka ar katru jaunu paaudzi sabiedrība iet tālāk un tālāk pa degradācijas ceļu arī attieksmē pret darbu — jebkuras sabiedrības eksistences avotu. Šī situācija valstī nav ne viesulvētru, ne ūdensplūdu rezultāts. Šī situācija valstī radīta, virzot tās attīstību pēc noteikta plāna uz noteiktu mērķi.

Tā kā aicinājuma autori nav skaidri izteikušies, cik kategoriski viņi norobežojas no Marksa un Ļeņina nākotnes sabiedrības izveidošanas postulātiem, varu izdarīt pieņēmumu, ka viņu piedāvātais sociālisma modelis ir visai tuvs PSKP sociālisma modelim. Atgādināšu, ka arī M. Gorbačovs 26. novembrī «Pravdā» (tāpat kā aicinājuma autori 16. decembrī «Cīņā») paziņoja, ka Komunistiskās partijas vadībā mēs visi kopā šodien ceļam demokrātisko un humāno sociālismu. Tātad — kopā ar PSKP draudzīgi celsim nesen pelto Rietumeiropas sociāldemokrātiskās deklarēto demokrātisko sociālismu un vēl senāko, pagājušā gadsimta beigās konstruēto neokantiēšu ētisko sociālismu? Ja jau PSKP un LKP biedri iestājas par šim sociālisma formām, tad viņus taču gaidīt gaida nesen atjaunotā Latvijas Sociāldemokrātiskā strādnieku partija.

Un vēl. Iecerētās neatkarīgās LKP Statūtu projektā («Cīņā», 16. 12. 89. g.) paredzētas samērā lielas biedru naudas (līdz 2 procentiem no izpelņas). Tādējādi varu izdarīt pieņēmumu, ka atkal tiek veidota jauna «profesionālo revolucionāru»

partija ar varenu «aparātu». Tieši aicinājuma autoru organizatoriskā darba priekšstatu un ideoloģiskās nostādes nepārprotamas tuvības dēļ ar PSKP es neredzu pamatojumu LKP patstāvības nepieciešamībai. Uzreiz gan jāpiebilst, ka aicinājuma autori īsti neatkarīgu partiju patlaban nemaz nav iecerējuši, bet gan tik neatkarīgu (un ne vairāk), cik neatkarīga šodien ir Latvija padomju republiku federācijā. Bet varbūt «neatkarīga» LKP vajadzīga tikai tāpēc, ka neatkarības ideja Latvijas tautā šodien ir visai populāra?

Manuprāt, aicinājums gūtu visplašāko atbalstu, ja vismaz kā viens no neatkarīgas LKP izveidošanas mērķiem būtu pamatnācijas brīvas attīstības nodrošināšana. Nācijas pašnoteiktības tiesību nodrošināšanas mērķis līdz pat neatkarīgas Latvijas republikas (kā brīvas un demokrātiskas sabiedrības valstiska veidojuma) nodibināšanai kļūtu mobilizējošs faktors desmitiem tūkstošu biedru, kuri atzīst LTF Programmu.

Tālāk — dažas domas par nosaukumu «Latvijas Komunistiskā partija». Te es saskatu aicinājumu autoru acīmredzamo politisko nekoncekvenci. Komunisma sasniegšanas mērķi viņi taču vērtē kā utopisku. Man personiski tāda manevrēšana ar terminiem liek domāt par bailēm sadusmot «vecāko brāļi».

Nobeigumā uzdrīkstēšos ne daudz atkāpties no šī raksta pamatdomas. Šodien Kompartijā ir cilvēki ar diametrāli pretējiem, pat antagoniskiem sabiedriskajiem uzskatiem un mērķiem. Daudzi no viņiem aktīvi darbojas dažādās sabiedriskajās kustībās, organizācijās un «frontēs». Citi vilušies atstāj partiju un visbiežāk izbeidz savu sabiedrisko darbību. Visvairāk mani satrauc pēdējie.

Manuprāt, izstāšanos no partijas tagad vairs nevar uzskatīt par drosmes izpaušmi. Tā vairs nav arī katra personiskā lieta. Neizmirsīsim, ka, godprātīgiem un progresīvi noskaņotiem cilvēkiem izstājoties no partijas, tajā arvien lielāku rīcības brīvību iegūst reakcionārie spēki, kas ilglaicīgi pēdējās restaurācijas.

Tāpēc es griežos pie saviem domubiedriem ar brīdinājumu — šie spēki jūsu nepārdomāto soli gaidīt gaidā! Atcerieties, ka gruzīnu tautas slepkavu pieaicinājumu Tbilisi. Rustavelli laukumā, šī gada pavasarī sankcionēja Gruzijas Kompartijas vadība. Vai jūs nebaidā šādas «internacionālas» palīdzības pieaicināšanas iespējamība arī cīņai pret «nacionālistiskajiem ekstrēmistiem» Latvijā? Tādēļ es atbalstu un aicinu arī citus atbalstīt LKP Tukuma frakcijas viedokli, ka aiziešanai no Kompartijas jāizvēlas vispiemērotākais vēsturiskais moments. Un izskirties par šādu soli, manuprāt, nekādā zinā nedrīkst pirms nākamā Latvijas Kompartijas kongresa.

Sagaidu pārmetumus, ka es, PSKP biedrs, propagandēju destruktīvas idejas. Tāpēc atgādināšu vēl vienu aicinājumā paustu tēzi, proti, «PSKP jau ilgus gadus nav partija šā vārda īstajā nozīmē». Bet tad jau pārmetumi ir nevietā, jo nav iespējams ārdīt to, kā nav.

Sagaidu arī citu pārmetošu ļautājumu — kur tad tie lielle kritizētāji un gudrinieki bija agrāk? Teikšu godīgi un atklāti: mēs visi bijām dezinformēti un muļķoti, nepiederējām ka pats sev. Mēs, aicinājuma autori vārdiem runājot, bijām «nedemokrātiskas rīcības varā».

G. UDROVSKIS,

LPSR Valsts prēmijas laureāts, bioloģijas zinātņu kandidāts

Vienot, nevis šķelt

Republikas un rajona partijas organizācijās pats svarīgākais ir partijas vienotas rīcības spējas jautājums, kas nozīmē jebkuru aicinājumu un lēmumu pārdomātu pieņemšanu. Paraugš, kā pēc vērtīgas apspriešanas iespējams nonākt līdz vienojošam kopīgam viedoklim, ir Latvijas KP rīcības programma, Tās pieņemšana parādīja, ka līdz kopīgam viedoklim iespējams nonākt, risinot dialogu un meklējot kompromisu.

Presē publicētais «Aicinājums Latvijas komunistiem», citi aicinājumi ar prasību sasaukt Latvijas KP ārkārtas kongresu un partijas rajona organizācijas konferenci katram partijas biedram liek domāt par partijas tālāko likteni, tās vietu sabiedrībā. Šie aicinājumi liek arī domāt, ko tad jaunu tie īenes LKP darbībā.

Partijas pirmorganizācijas sapulce uzskata:

1. Aicinājumos tiek izvirzīti jautājumi, kuri jau izvirzīti PSKP XXVII kongresā. Vissavenības XIX partijas konferencē un LKP rīcības programmā. Vēl vairāk — šie jautājumi ne tikai deklarēti, bet arī zināmā mērā tiek īstenoti dzīvē. Rodes jautājums: «Kāpēc deklarēt to, kas jau pieņemts?»

2. Aicinājumu pieņemšana priemsvēlēšanu kampaņas laikā liecina, ka tas ir mēģinājums iesaistīties uz vēlētajiem, un paziņojumiem par partijas nosaukuma maiņu, izstāšanos no

PSKP, LKP CK un partijas rajona komitejas vadības nomainu drīzāk ir populisks raksturs, nekā tiem piemīt lētiskums, bet tas nav savienojams ar komunistu ētiku.

3. Konfrontācija partijā var novest to pie šķelšanās, bet tas nozīmē, ka LKP nokļūs opozīcijā. Nepieciešama vienotība, kopīgu mērķu un uzdevumu meklējumi, lai glābtu partiju, bet nevis censtos to sašķelt.

4. Par republikas komunistu darbības programmatisko pamat-

dokumentu uzskatām LKP rīcības programmu.

5. Aicinājums izstāties no PSKP pie pašreizējā republikas statusa ir nesavlaicīgs un ļoti bīstams, jo tas var novest pie partijas sašķelšanās.

Pieņemts Preiļu 21. PMK partijas pirmorganizācijas sapulcē 1989. gada 20. decembrī.

V. VOLKOVŠ

Preiļu 21. PMK partijas pirmorganizācijas sekretārs

Vārds lasītājiem

Mana attieksme pret aicinājumu

Izmantojot demokrātiju šī vārda tiešākajā nozīmē, gribu izteikt savu attieksmi pret «Aicinājumu Latvijas komunistiem».

Aicinājums, ko mums piedāvā apspriest, ir Lietuvas biedru pozīcijas atkārtošana, kuri vēlas kļūt par atsevišķu partiju, ārpus PSKP. Ja ieskatās aicinājuma pirmajā daļā par mūsu partijas novērtēšanu, tad tas jau tika izdarīts partijas XIX konferencē, un nekāds jauns aicinājums nav jāpateikts. Lūk, partijas XIX konferences vērtējums: «Tā bija specifiska partija — valsts, kas līdztekus ideoloģiskajām funkcijām pildīja valsts funkcijas».

Es pievienoju kritikai par mūsu pagātni, bet tajā neviens vārds nav aicinājuma autoru izdomāts. Tas viss arī tika izteikts partijas XIX konferencē. Mūsu biedriem bija jāpiebilst, ka patlaban situācija mainās. Tagad nav tāda jautājuma, ko Latvijas Komunistiskā partija nevarētu risināt neatkarīgi no centrālās vadības. Pieņemsim, ka iespējama PSKP vadības

negatīva ietekme uz Latvijas Komunistiskās partijas darbību, bet tas ir ļoti viegli pārvarams, jo neko nav iespējams uzspiest Latvijai pret tās gribu. Jautājuma otra puse — Latvijas Komunistiskās partijas ietekmes iespēja uz PSKP, PSKP CK lēmumiem un darbību. Kamēr Latvijas Komunistiskā partija ir PSKP sastāvā, tā var šo darbību ietekmēt. Daudzos gadījumos mēs vērojam nebūt ne mazu un labvēlīgu Latvijas Komunistu ietekmi uz PSKP darbību.

Ja mēs atdalīsimies, PSKP protams, mūsos neieklausīsies. Tāpēc es neatbalstu aicinājumu Latvijas komunistiem. Neredzu nepieciešamību norobežot Latvijas Komunistisko partiju no PSKP tik sarežģītā situācijā valstī, kāda ir pašreiz. Tagad partijas vadošajās postenēs jāievēlē tādi līderi, kuri atbildētu par saviem vārdiem un darbiem. Mums jāievēlē analītiķi un teorētiki ar nestandarta domāšanu, valsts lietu pārvaldes praktiķi kas garīgi tuvi strādnieku šķīrai un zemniecībai, cilvēki, kas ir

izglītoti, pārvalda polemikas mākslu. Nomenklatūras atlase radīja intelektuālo viduvējību galeriju. Tādi cilvēki nevar uzņemties atbildību, kad ir nepieciešams ātri pieņemt lēmumus.

Tagad ir ārkārtīgi svarīgi atjaunot vadību. Tauta mostas, un nezinā var sastrādāt nezin ko. Stāvoklis republikā ir saspringts. Agrāk pieņemtās Latvijas Komunistiskās partijas rīcības programmas realizācijā neredzu konkrētas darbības. Pat vislabākā deklarācija ir tikai papīra lapa, ja netiek realizēta dzīvē.

Nemot vērā izveidojušos situāciju, iesaku jau 1990. gada janvārī vai februārī sasaukt Latvijas Komunistiskās partijas kongresu. Patlaban nav saprotama esošā Latvijas KP CK biroja pozīcija.

M. NOSKOVŠ

Līvānos

Lietuviešu „rokkraksts“ BAMā

◆ BURJATIJAS APSR. Nodota pastāvīga ekspluatācija Baikāla un Amūras magistrale. To būvēja visa valsts. Pirms dažiem mēnešiem Bama ciematā savus desmit darba gadus atzīmēja Novij Uojanas celtniecības un montāžas kolektīvs no Lietuvas. Tas pabeidz savu darbības programmu.

Celtniekiem no Lietuvas ir atlicis uzbūvēt trīs 29 dzīvokļu dzīvojamās mājas, tirdzniecības un sabiedrisko centru. Pabeiguši darbus, vairums lietuviešu domā atgriezties savā republikā.

Labā piemēna paliek par vīpēm. Labiekārtots ciemats 3.5 tūkstošiem iedzīvotāju, oriģināla dzelzceļa stacija — visur ir izmantoti nacionāla kolorīta elementi, strādāts rūpīgi un kvalitatīvi.

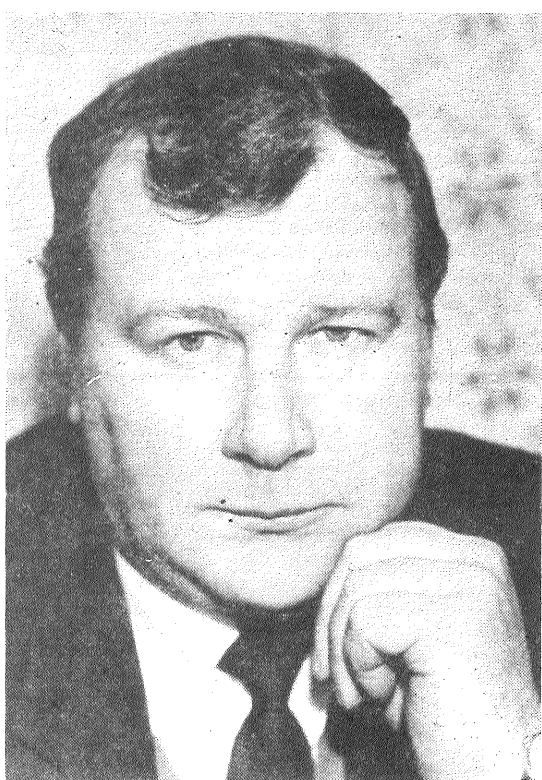
ATTELA: skats uz ciematu, ko uzcēla celtnieki no Lietuvas Novij Uojanā. TASS fotohronika

Tautas deputātu darbības programma

Starp jaunievēlētajiem rajona padomes deputātiem četri ir ciemu padomju izpildkomiteju priekšsēdētāji. Viņi, protams, ievēlēti arī par ciemu padomju deputātiem. Divkārtīga uzticība un atbildība.

Par ko iestājas šie deputāti, kāda ir viņu darbības programma? To pajautāju diviem no viņiem — Leontīnai Saleniecei un Jurim Leicim.

Leontina Saleniece, Galēnu ciema Tautas deputātu padomes izpildkomitejas priekšsēdētāja:

Galvenais manā deputātes darbā būs vēlētajū norādījumu izpilde, viņu interešu aizstāvēšana.

Kā rajona padomes deputāte Lomu vēlēšanu apgabalā iestājos: pa deviņgadīgās skolas atvēršanu Lomos, lai krievu tautības skolēnus nevajadzētu ar kolhoza mašīnu vadīt uz Vilāniem un Riebiņiem; par bērnu darba ierīkošanu Lomos; par Maltas Trūpu veikala kapitālo remontu — tam brūk griesti; par cēla ierīkošanu uz Skabu sādžu, jo tā ir atgriezta no ārpusaules; par palīdzības sniegšanu vecajiem vienulajiem cilvēkiem. Tēvijas kara invalīdiem — organizēt viņiem maikas sazāģēšanu un saskaldīšanu.

Lomu ciema padome likvidēja 1973. gadā, kolhozu «Zarja komunizma» pievienoja M. Ķorkļa kopsaimniecībai. Līdz ar to Lomos panīka sabiedriskā dzīve, no kādreizējiem 1300 iedzīvotājiem palikusi tikai puse.

Ir svarīgi šo agrāk bieži apdzīvoto vietu neļaut galīgā postīt. Tādēļ ir pēdējais laiks Lomiem vēltīt nopietnu uzmanību.

Kā ciema padomes deputāte rūpēšos: par ciemata tālāku labiekārtošanu. Jāsakopj Skolas un Bēru ielas. Atjaunotajā vecajā ceļā no baznīcas uz kapsētu jāiestāda bērzu aleja, kā bija agrāk; par veco māju remontu Galēnos, kurās dzīvo pensionāri. Izremontēt arī kūtinās, lai viņi

varētu turēt lopus; par muļžas kompleksa atjaunošanu, tur izveidojot dzīvokļus ar centrālapkuri; par laboratorijas ar fizioterapijas kabinetiem ierīkošanu ambulancē; par jaunatnes kafetērija atvēršanu bijušajā pasta mājā.

Juris Leicis, Upenieku ciema Tautas deputātu padomes izpildkomitejas priekšsēdētājs:

Upenieki (Silukalns) no rajona centra ir tālu, ar visu galā jāietiek pašiem. Jābūt saimniekiem savā ciemā. Deputāta darbības programmā saskatu četrus galvenos punktus:

1) Varu — padomēm! Esmu par reālu pašvaldību. Lai ievēlētie deputāti tiesām būtu tautas varas pārstāvji, lēmēji un noteicēji par visu un visās lietās. Lozungam «Visu varu — padomēm!» jāklūst par īstenību. Lai ciema padome būtu savs budžets, lai nevajadzētu kā ubaģiem lūgties «augšām». Lai vietējo padomju deputātiem lautu pilnīgu rīcības brīvību. Lai mūs uzklāstītu un nemtu mūsu prasības vērā. Mēs taču pārstāvam tautu!

2) Zemi — zemniekiem! Te vispirms domāju zemnieku saimniecības. Mūsu ciemā tādas ir sešas, būs vēl — saņemti vairāki pieteikumi. Uzskatu, ka nākotne ir tikai zemnieku saimniecībām.

Lauku cilvēks palēnām atgriežas pie zemes. Kolhoza «Silukalns» labiekārtotajās centra mājās laudis dzīvot negrib. Pat galvenais agronoms Jānis Kalnejs un mehāniķis Zanis Ūdris

izvēlējušies attālākas lauku mājas, kur var zemi kopt un lopus turēt. Kolhozs šajā ziņā nāk pretī — ar kopsapulces lēmumu katram kolhozniekam, kas vēlas, atļauts pie mājām izmantot līdz 3 hektāriem individuālās saimniecības vajadzībām;

3) Tīru vidi! Ekoloģijas jautājumi šobrīd nav mazāk svarīgi par ekonomiskajiem. Ar saņemtā vidi pārtikas problēmas neatrisināt. Tīra vide — tīrs lauksaimniecības produkts — laba veselība.

Silukalns nav tā vieta, kur ekoloģiskie jautājumi pilnīgi aizmirsti. Bet tomēr minerālmēsli nokļūst ūdenskrātuvēs, organiskais mēslojums (virca) no fermām iepūst upītēs. Centra katlu māja piesārņo gaisu. Jāliek filtrs.

4) Sociālo jautājumu risināšana. Tā ir vesela programma. Silukalna deviņgadīgā skola celta pēckara gados un ir nolietotus. Paredzēta piebūve 162 skolēniem. Skolas paplašināšanai atvēlēts pusmiljons rubļu.

Par budžeta līdzekļiem ciemā uzbūvēs sadzīves pakalpojumu punktu. Vajadzīga jauna sakaru nodala, kapitāli jāremontē veikals. Jābūvē ceļi. Jāgādā par būvmateriāliem kolhoznieku dzīvojamajām mājām, remontam.

Laukos dzīvošanai, cilvēku neatpūšanai uz pilsētām vajadzīgi izbraucami ceļi un jumts virs galvas. Tad būs kopēji zemei.

No sociālo jautājumu saprātīgas risināšanas atkarīga mūsu lauku liktenis.

Deputātu stāstījumus pierakstīja J. GURGONS

Atgriezoties pie publicētā

Kur iepērkas milicija?

Pilsētnieku atmiņā vēl ir rudens trauksmainie notikumi, kad grupa «Ilggadējo iedzīvotāju» mēģināja izrēķināt ar cigāniem. Par to rakstīja rajona iekšlietu daļas priekšnieka vietnieks N. Maksimovs. Nedaudz vēlāk, 24. oktobrī, rajona avīzē tika publicēta A. Veigūļa atsauksme uz šo rakstu «Kādam jābūt saprātam». Ar publikāciju zināmā mērā, saskaņā vēstules un telefona zvani gan uz redakciju, gan uz iekšlietu daļu un uz citām instancēm, gan uzstāšanās no «augstām tribīnēm». Un no šī informācijas kļūst izriet: milicijas darbinieki ir bezspēcīgi cīnīties pret alkoholisko dzērienu spekulāciju, vēl jo vairāk — paši iepērkas pie tiem pašiem cigāniem, bet par valsts cenām.

Apsūdzība ir vairāk nekā nopietna. Tomēr negribētu, lai lasītājs šo rakstu vērtētu kā mēģinājumu nosargāt mundiera godu. Mēs gribam, lai iedzīvotāji mūs saprastu pareizi, bet galvenais — atbalstītu.

Kā tad ir ar to pirkšanu? Jā, reida laikā pa «punktiem», kur cauru diennakti tirgo alkoholiskos dzērienus. Priekš iedzi-

votāja O. Cubreviča tika piekerta noziedzuma vieta, un milicijas darbinieki tiesām izgāja no viņas mājas ar konfiscētajiem alkoholisko dzērienu pudelēm somā. Šis fakts fiksēts dokumentos, un par to nav grūti pārliecināties.

Bet te ir kaut kas cits. Vēl neviens no zinotājiem par apkaunojošajiem faktiem, ka mili-

cija būtu uz vienu roku ar noziedzniekiem, nav nosaucis konkrētu mūsu darbinieka uzvārdu vai viņa vārdu, dienesta pakāpi, slīktākajā gadījumā — kaut vai pazīmes. Tāpēc paziņojums, ka «visa milicija nemot», ir vairāk nekā bezatbildīgs — īpaši no mūsu viedokļa, jo esam raduši darboties, tikai pamatojoties uz faktiem un nekādā gadījumā nebalstoties uz minējumiem.

Tālāk. Kā notvert cilvēku, kurš spekulē ar alkoholiskajiem dzērieniem, turklāt — vēl noziedzuma vieta? Sociālistiskā īpašuma izlaupīšanas apkarošanas nodaļas četri darbinieki bez

(Nobeigums 4. lpp.)

PETERIS ZEILE,

profesors, filozofijas zinātņu doktors

Latgale vēstures un tagadnes dimensijās

(10. turpinājums.)

Ja salīdzinām kultūras attīstību Baltijā un Latgalē, redzam, ka pēdējā itin visos laikposmos (kopš Jersikas valsts un beidzot ar pašu pēdējo laiku) bijusi nostādīta nelabvēlīgā, tāpēc arī atpalikušā situācijā. No senās visai spēcīgās valsts nokļuvusi diasporā, zaudējusi savu valodu Polockas un Drīsas virzienā, tad arī pamazām citur Latgalē, tā kļuva arī par kultūras koloniju, diasporisku nomali... Rīgā, Vidzemē, Kurzemē arī ilgstoši pastāvēja pārvācošanas un pārkrievšanas spiediens, taču te darbojās visai stipri amortizatori un bremzes vietējo provinču likumu, noteikumu un tradīciju veidā, iespēja skolās mācīties un pašvaldības iestādēs lietot latviešu valodu utt. Turpretī Latgale atradās svešas valsts kermenī, Latgali nesargāja nekādi vietējie likumi, nebija tikpat kā nekādu bremzējošu pastarpinātāju. Uz Latgali tiešā un rupjā veidā iedarbojās visa cariski koloniālā birokrātijas mašīna. Lūk, galvenais vadmotīvs, kas raksturoja šīs politikas būtību: «Mēs esam pieraduši pie valdīšanas pār svešām zemēm, pie tā mēs paliksim, kamēr šajā pasaulē varēs jelko panākt ar karu un zobenu.»¹

Ja Vidzemē un Kurzemē samērā agri veidojās latviešu skolas, prese, biedrības, tad attiecībā pret Latgali cariskie deržimordas īstenoja viennozīmīgu politiku, ko varēja izteikt trijos «aizliegts»: aizliegt mācīties skolā dzimtajā valodā, aizliegt iespiest rakstus dzimtajā valodā, aizliegt pulcēties biedrībās un runāt dzimtajā valodā.

Kādam no cara funkcionāriem pieder tiecenis Vilnas apgabala kuratoram: «Krievu skola stūrāka par krievu durklī», ar to pasvītrotot tās lomu pārkrievšanā.

Rīgā jau 16. gadsimta beigās parādījās pirmās latviešu skolas ar mācībām dzimtajā valodā. 17. gadsimta beigās minētas astoņas skolas latviešiem Rīgā. Šajā gadsimtā tās tika izveidotas zviedru pārvaldītajā Vidzemē. 1820. gadā Vidzemē bija 83 zemnieku skolas. 1833. gadā darbu uzsāka Dzērves — Cirakas skola Kurzemē, kas sagatavoja skolotājus arī latviešu skolām, bet 1839. gadā tika nodibināts Valmieras skolotāju seminārs J. Cimzes vadībā. 1840. gadā skolotāju semināru atvēra Irlavā. Pleskavas pareizticīgo garīgajā seminārā mācīja latviešu un igauņu valodas. 19. gadsimta vidū un otrajā pusē Tērbatā, Pēterburgā un Maskavā mācījās un universitātes beidza vairāki izcilī latviešu inteliģences pārstāvji, kas aktīvi piedalījās jauniešu kustībā. 18. gadsimta beigās un 19. gadsimta sākumā parādījās pirmie latviešu periodiskie izdevumi, iznāca kalendāri un grāmatas.

Ap 1625. gadu jezuiti Dau-gavpili nodibināja pirmo skolu Latgalē, 1636. gadā te bija 40 skolēni 5 klasēs. Latviešu skaits precīzi nav zināms, taču pēc netiešajām ziņām, to bijis maz. 1811. gadā, kad te sāka celt cietoksni, skolu pārcēla uz Krāslavu. Tā jau bija leguvusi aprīnka statusu ar 58 skolēniem. 1813./14. mācību gadā. Mācību plānā citu priekšmetu vidū atrodam poļu gramatiku, latīņu, krievu un franču valodas, bet latviešu valoda nav nosaukta, kaut arī zināms, ka liela Latgales jezuitu daļa zināja vietējo dialektu un lika pamatus latgaleļu grāmatniecībai un literārajai tradīcijai. 1855. gadā Krāslavas aprīnka un draudzes skolu pārcēla uz Rēzekni.² Pārdzīvo-

just dažādas pārvērtības, tā, kā viens no rusifikācijas institūtiem pastāvēja līdz 1918./19. mācību gadam, kad padomju varas apstākļos no skolas mācību plāniem tika svītrotas ticības mācība un stundas noritēja latviešu valodā.

Vairākos gadsimtos tā bija vienīgā relatīvi stabila šāda līmeņa skola Latgalē. Visā šajā laikā latviešu skolas Latgalē būtībā nebija. Pazīstamais skolu vēsturnieks A. Vičs savā laikā rakstīja «Latvijas skolu vēsturi» pēcās grāmatās, bet par Latgales skolu tajā neatradisim pat to «vienu lappusi», kura kā sīks «piekariņš» bija sastopama Latvijas vēstures kursā. Protams, to var nosaukt arī kā baltvācu historiogrāfijas recidīvu. Bet varbūt tam ir zināms objektīvs attaisnojums, jo ar Latviju tieši saistītu latvisku skolu Latgalē pat ar ūguni nevarēja ieraudzīt.

Kopš 1824. gada, kad visas Latgales mācību iestādes nodeva Pēterburgas mācību apgabala pārziņā, bērnu apmācība bija atļauta tikai krievu valodā. Zemnieku bērniem tās praktiski bija nepieejamas. 1826. gadā Latgales draudzes skolās mācījās tikai 9 zemnieku bērni (4 — Rēzeknē, 5 — Vilānos). Tiesa, Liksnā, Līvānos, Krustpīlī pastāvēja nelielas elementārskolas. Dažas sievietes staigāja pa ciemiem un, nodarbojoties ar mācību, neļāva saraut saikni ar dzimto valodu. 1832. gadā cara emisāri slēdza Vilānu un Aglonas draudzes skolas, kurās mācīja arī latviešu valodu. 1835. gadā Daugavpils aprīnka skolu pārvērtā par krievu ģimnāziju. Latviešu (latgaleļu) valodas mācīšana tika pārtraukta Mogiļevas garīgajā seminārā.

Arī pēc dzimtbūšanas atceļšanas tikai reti latgaleļi varēja iekļūt skolā, jo to neļāva piederība pie zemnieku kārtas, katolu ticības un «dumīgā poļu novada». Uz vienas rokas pirkstiem var saskaitīt tos censonus, kas izlauzušies cauri trīsģadīgajai krievu tautskolai vai četrģadīgajai pilsētas skolai, privātā kārtā sagatavojušies latīņu valodā, varēja doties uz sv. Katrīnas ģimnāziju, bet pēc tam uz kādu augstskolu vai Pēterpils garīgo semināru, kur mācījās galvenokārt poļi, retāk — lietuvieši, pavisam maz — latgaleļi.

Taču tie latgaļu nacionālās inteliģences pirmās paaudzes pārstāvji, kas mācījās Pēterpils skolās un augstskolās vai tās jau bija beiguši, kļuva par Latgales pirmās garīgi kultūralās un politiskās atmodas veidotājiem laikposmā starp 1905. un 1917. gada revolūcijām. Šī latgaļu atmoda noritēja pusģadimtu vēlāk, salīdzinājumā ar latviešu pirmo atmodu — jaunlatviešu kustību, kuras laikā Latgalē iestājās dzila garīgā nakts — drukas aizlieguma, rusifikācijas pastiprinātā ofensīva. Diemžēl jaunlatvieši, nodarbināti ar Baltijas latviešu jautājumiem, Latgalei tikpat kā nevēlēva uzmanību. Vienīgi Fr. Brīvzemnieks varbūt pats pirmais latviešu konsolidāciju vieda kopā ar latgaleļiem, ar viņu kultūru: «Mums cilšu samanas vietā jāizaudzina tautas samana. Tad zinās kurzemnieks, vidzemnieks, vītišķietis (I — P. Z.) un t. pr., ka mēs visi kopā latvieši.»

1) Deržavīn N. S. Slaven im ģertum, s. 153.

2) Brežņo Z. Vacača skola. Latgales pagatne, 1, Daugavpils, 1943.

(Turpinājums sekos.)

Kur iepērkas milicija?

(Sākums 3. lpp.)

sabiedrības palīdzības netiks ar to galā. Izteikt pārmetumus milicijai ir vienkāršāk nekā tai palīdzēt, atbalstīt. Kaut gan par to runāts ne vienu reizi vien, taču sociālā apātija mūsos ir tik dziļa, ka vieglāk ir nolamāt nolādēto spekulantu, kurš nodzirda vīru savā virtuvē, nekā atnākt pie mums un visu izstāstīt.

Pienemsim, ka esam savākuši drošas ziņas arī par čigāniem — spekulantiem un par citām izveicīgām būtnēm, kuras, kā likums, ir «vājā dzimuma» pārstāves. Pieņemsim, ka esam aizturējuši viņu klientu, kas, starp citu, ir ne reizi vien darīts. Neapstrīdamu faktu piespiests, viņš raksta izmeklētāja kabinetā pa-

skaidrojumu: jā — biju, jā — pirku, tik samaksāju. Bet arī otrā puse nesnauž, — sākas draudi, šantāža, uzpirkšana. Tiesa klienti, viņš arī liecinieks. «dzied» jau citu dziesmu: redz, gribējās iedzert, tāpēc arī gāju pie drauga vai draudzenes ar pudeli (pletiem, no kuriem būtībā arī iegādājās šo pudeli), bet viņi pa durvīm izraidīja. Punkts. Liecības ir sabrukušas. Kas attiecas uz čigāniem, tad bija tikai viens gadījums, kad čigāns tiesā atzinās, ka alkoholiskos dzērienus turējis mājās, lai pārdotu. No pārējiem dzirdam apmēram šāda satura temperamentīgus monologus: Ko tu, priekšnieki! Kāzām pirku (vai bērēm, krustībām — te iespējami dažādi un daudzi varianti)!

No viena kolhoza sanēmām vēstuli ar lielu lūgumu, palīdzēt

apkarot spekulāciju ar alkoholiskajiem dzērieniem. Atklāti nosaukti gan likuma pārkāpēja, gan vēstules autora uzvārdi. Viss kārtībā? Nekā! Ciemā neviens negribēja nosaukt likuma pārkāpšanas konkrētus faktus: zinām, ka tirgo, vai tad tā nav pietiekami? Ļoti žēl, ka labas «kaimiņu attiecības» šādā veidā nem virsroku pār saprātu.

Labi, kaut pēc pusgada, kaut pēc gada (tik ilgs reizēm ir noziedzīgās darbības dokumentālās apstiprināšanas process, kas saistīts ar alkoholisko dzērienu spekulāciju nakts laikā), bet lieta tomēr nonāk tiesā. Un bargās tiesas priekšā šādas pavīsam vecs veetis vai daudz bērnu māte — čigāniete. Te tiesām neceļas roka iznest visbargāko spriedumu — brīvības atņemša-

nu. Visbiežāk iztiek ar naudas soda uzlikšanu. Tikai nezin kāpēc — minimālu, kuru šie darboni, kas izlikušies par nevainīgiem, atpelnīs vienā vakarā.

Mūsu viedoklis ir šāds: jā-paplašina alkoholisko dzērienu valsts tirdzniecība. Latvijas Patērētāju biedrību savienības rīkojums it kā būtu uz to virzīts. No šī gada 16. augusta alkoholiskos dzērienus promnešanai par paaugstinātu cenu var nopirkt sabiedriskā ēdināšanas sistēmā (no 60 līdz 100 procentiem līels uzceļojums atkarībā no tirdzniecības iestādes kategorijas), lai pārtrauktu spekulāciju. Kā šis rīkojums tiek realizēts mūsu rajonā? Preiļos ar rajona izpildkomitejas atļauju šāda pārdošana notiks ekspresbārā. Bet līvānieši nesteidz griezties izpildkomitejā. Jo priekšā rūgtā pieredze rāda, par ko pārvēršas restorāns, ja atļauj tur līdzīga veida tirdzniecību. Skaidrs ir viens: nepieciešamas speciā-

las telpas, vēlams pirmajā stāvā. Līvānos to nav. Tikai tas nenozīmē, ka jautājums no dienas kārtības tiek nonemts. Jo vienpusīga Latvijas Patērētāju biedrību savienības rīkojuma izpildīšana (tā pirmā daļa) ātri vien paaugstināja spekulācijas cenas gan laikā līdz pusnaktij, bet vēl jo vairāk — pēc pusnakts.

Noslēgumā oficiāla informācija. Gada laikā pie administratīvas atbildības par spekulāciju ar alkoholiskajiem dzērieniem sauktas vairākas čigānu ģimenes, pabeigtas vai vēl tiek izmeklētas vairāku spekulantu krimināllietas.

L. PURUSKEVICS.

sociālistiskā Ipašuma izlaušanas apkarošanas nodaļas priekšnieks

I. BASKO.

sociālistiskā Ipašuma izlaušanas apkarošanas nodaļas vecākais pilnvarotais

Ziemas ceļš.

K. GAILUMA foto

MARIJA SIROKORENSKA

1989. gada 30. decembrī mirusi PSKP biedre kopš 1944. gada, pensionāre Marija Ivana m. Sirokorenska.

M. Sirokorenska ir dzimusi 1918. gadā Smoļenskas apgabala Rudņas rajona Mišenku ciemā strādnieku ģimenē. Darba gaitas sākusi 1935. gadā.

No 1942. gada līdz 1945. gadam M. Sirokorenska piedalījās Lielajā Tēvijas karā. Par kauju nopelniem apbalvota ar II pakāpes Tēvijas kara ordeni un sešām medaļām.

Pēc Lielā Tēvijas kara M. Sirokorenska sāka strādāt Dau-

gavpils medicīnas māsu skolā par vecāko grāmatvedi. Kopš 1950. gada M. Sirokorenskas dzīves un darba gaitas bija saistītas ar Preiļu rajonu. Viņa strādāja par grāmatvedi un vecāko grāmatvedi dažādos Preiļu uzņēmumos un iestādēs. Kopš 1973. gada bija pensionāre.

No dzīves šķirustes principiāla komuniste, sirsnīgs un teiktīgs cilvēks. Gaļu piemīņu par Mariju Ivana m. Sirokorensku mūžam paturēsīm mūsu sirdīs.

LKP Preiļu rajona komiteja
Rajona Tautas deputātu
padomes izpildkomiteja

Kad aizsegs skatu mūža tumsas plīvurs,
Kad vaināgi pār manu kapu slīgs,
Lai zin ikviens, es visu savu
dzīvi
Tev, Tēvu zeme, biju uzticīgs.
(J. Sirmbārdis)

1989. gada 29. decembrī miris PETERIS JĀNA d. ŪBELIS. Izvadīšana no Dubnas viensētas 6. janvārī plkst. 11.00 uz Steķu kapiem.

Skumst slēva, dēli, vedekla, mazbērni

Viss nepazūd, kad, tēti, kapu kalnā
Pār tevi vēsas smilšu saujas krīt,
Vēl paliek siltums, ko tu dzīvē
devi,
Un kaut kur dziļi sirdī sāpes mīt.
(A. Auziņš)

Skumju brīdī esam kopā ar Silviņu un Regīnu, no TEVA atvadoties.

Mājas kaimiņi

PREIĻU SPK PAKALPOJUMU NAMĀ

sāk strādāt masieris.
Izziņas pa telefonu 22374, 22087.

VALMIERAS DRĀMAS TEĀTRIS

viesojas Līvānu kultūras namā 15. janvārī plkst. 19.00 ar L. Stumbres lugu «NĀ-KOSPĀVASAR».

Biļetes var iegādāties kultūras namā.

Sāp sirds, no tēva šķiroties,
Kad viņa taka smilš, kalnā lēt.
(J. Rūsiņš)

Kad ziedi gulst uz baltās smilšu kopas, nesot pēdējos atvadu sveicienus, daļām bēdu smagumu ar feldšeri Regīnu Ūsāni, TEVU smiltāja guldot.
Kirova kolhoza kolektīvs

Klāt mūža nakts,
Valrs nenāks gaismas rīts,
Jo dzīves uzdevums
ir veikts un piepildīts.
(Fr. Bārda)

Izsakām līdzjūtību piederīgajiem, no VERONIKAS UTANES atvadoties.

Padomju saimniecības «Rudzāti» administrācija un arodkomiteja

Turpmāk svētdienās—bez pasta

Pēdējos divos gados par 62 procentiem palielinājusies parakstīšanās uz periodiskajiem izdevumiem. Iznākuši daudzi jauni periodiskie izdevumi. Pilsētas pastnieki 80 procentus sava laika izmanto pasta sašķirošanai, laikrakstu locīšanai, komplektēšanai un citām operācijām, kas ir jāveic, lai pasta tiktu nogādāts pasūtītājiem. Nereti nākas iznēsāt pa 1500 — 2000 eksemplāriem laikrakstu.

Pastnieki pastu sāk iznēsāt no plkst. 14.00, bet kad pasta no Rīgas kavējas stundu vai ilgāk, tad arī atbilstoši pasta nogādāšana pasūtītājiem tiek aizkavēta.

Sākot no 1989. gada 20. decembra, Latvijas Komunistiskās partijas CK izdevniecība par laikrakstu iznākšanas kavēšanos ziņo pa republikas radio plkst. 6.04 latviešu

un krievu valodās.

Par pastniekiem strādā sievietes, pasta ir jānogādā katru dienu, daudzām pastniecēm ir mazi bērni, rodas grūtības štatu komplektēšanā.

Šī gada 18. oktobrī Preiļu rajona izpildkomiteja pieņēma lēmumu par vienotas brīvdienas noteikšanu pastniekiem svētdienās un svētku dienās. Sākot no 1990. gada 1. janvāra, šajās dienās pasta pasūtītājiem netiks piegādāta.

S. SENNE.

Preiļu sakaru mezgla priekšnieka vietnieks

Redaktors P. PIZELIS

Nāk jaunais gads ar jaunu dienu rūpēm,
Daudz reižu labāks būs viņš vēl par veco.
Tik nelaut krūtīs apsīkt līgu slāpēm,
Tik nelaut spēkam sarukt mūsu plecos.

(H. Gāliņš)

Preiļu patērētāju biedrību savienības valde un arodkomiteja sveic visus darbiniekus Jaunajā gadā! Vēl prieku, laimi, stipru veselību, panākumus darbā un personīgajā dzīvē!

Tik medus būs mūsu siropā,
Cik katrs nesīs paša,
Un mūsu gadī kopā —
Tas arī būs jaunais gads.

(O. Vācietis)

Sveicam Dzeržinska kolhoza kolhozniekus Jaunajā, 1990., gadā! Vēlam stipru veselību, neizsīkstošu darba sparū, veiksmi un panākumus personīgajā dzīvē!

Kolhoza arodkomiteja

Noriet saule vakarā,
Sidrabiņu sijādama,
Aiziet dusēt māmuliņa
Baltā smilšu kalniņā.

(T. dz.)

Skumstam līdzī Adamam Utanam, viņa MAMUĻU smiltāja izvadot.

Līvānu būvmateriālu un konstrukciju kombināta kolektīvs

Tēva stāsts, viņa roku glāsts
Sodien ir prātā man.
Katrs vārds, ko viņš teica reiz,
Vēl šodien sirdī man skan.

(A. Krūklis)

Esam kopā ar Tatjanu Gulbinsku, pavadot TĒTI smiltāja.
Līvānu stikla fabrikas kolektīvs

MAINA vienistabas dzīvokli (18 m²) otrajā stāvā Jelgavā ar visām ērtībām pret līdzvērtīgu vai lielāku Preiļos. Tālrunis Preiļos: 21148, zvanīt pēc plkst. 18.00.

Neaizej! Neaizej viņa,
No kurienes neatnāki
Tu — mana visbaltākā diena,
Tu — pati vislabākā, mātī!

(V. Krīle)

Sērojam kopā ar Valēriju, MAMINU smiltāja izvadot.

Kolhoza «Ezerčiems» zoovetdarbinieki

Labu, labu naksniņu
Mēs tēvam vēlējam,
Lai tam bija viegla gula
Zem zaļām velēnām.

(T. dz.)

Skumjās esam kopā ar Venerandu Dauguli, TEVU smiltainē pavadot.

Preiļu mūzikas skolas kolektīvs

Pie tevīs iešu, tēt, ar ziediem baltiem,
Kad vasara tos bagātīgi sniegs.
Ar eglu zariem, sniegotiem un
Kad ziema smaržojošās puķes
liegs.

(A. Vējāns)

Izsakām dziļu līdzjūtību Regīnai Ūsānei, aizvadot TEVU smiltāja.

Stabulnieku ciema padomes darbinieki

Lai miers manai akai,
Kur veldzi es smēlu,
Lai miers manai krūzei,
No kuras es dzēru,
Lai miers maniem bērziem,
Zem kuriem es stāju,
Lai miers manai zemei,
Pa kuru es gāju.

(M. Bārbale)

Izsakām dziļu līdzjūtību Verai Zeidakai, izvadot MAMUĻU pēdējā gaitā.

Republikāniskais māju projektēšanas un celtniecības trests

LENNINA KAROGS

MŪSU ADRESE:
226250, Preiļos,
Komjaunatnes iela 1

● REDAKCIJAS TALRUNI: redaktors — 22059, redaktora vietniece izdevumam krievu valodā — 22154, atbildīgā sekretāre — 21996, partijas dzīves un padomju celtniecības nodaļa — 21769, redaktora vietniece, agrorūpnieciskā kompleksa un sporta nodaļa — 21759, rūpniecības, celtniecības un kultūras nodaļas — 21985, fotokorespondents, vēstulju, jaunatnes un skolu dzīves nodaļa — 22203, korektori, grāmatvedība, uzziņas par sludinājumiem — 22305.

Laikraksts iznāk otrdienās, ceturtdienās un sestdienās latviešu un krievu valodās. Iespiests Latvijas izdevniecību, poligrāfijas un grāmatu tirdzniecības ražošanas apvienības Daugavpils tipogrāfijā (Daugavpils, Vaikas ielā 1). Izdevniecība «Avīze» (Rīga, Kr. Valdemāra ielā 105). Viena nos. Iespieškopne. Ofsetiespiedums.
«Ленина Карогс» («Ленинское знамя»). Газета Преильского районного комитета КП Латвии и районного Совета народных депутатов на латышском языке.

Metiens 13 963 eksemplāri (latviešu valodā 10 062 eks., krievu valodā — 3 901 eks.).

Indekss 68168.

Pas. 1.